

سخن ماه:

دکتر امیرحوشنگ امینی

الزامات ورود به توسعه اقتصادی

بحث و گفتگو به صورت گفتاری و نوشتاری درباره ضرورت توسعه و به ویژه توسعه اقتصادی، به هر دلیل این روزها بیش از پیش رواج یافته جراید کشور نیز در نشر نظرات ارائه دهندگان نظر در این زمینه در حد امکان از هیچ گونه همراهی دریغ نمی ورزند .

تحریریه خبرنامه الکترونیکی اتاق مشترک بازرگانی ایران و انگلیس بی آنکه نظر بر نقد هیچ یک از نظرات ارائه شده را داشته باشد، با توجه به این باور انکار ناپذیر مبنی بر اینکه درحالی که به طور کلی در شرایط کنونی پرداختن به امر توسعه در معنای عام آن و به بیان روشنتر، توسعه اقتصادی، اجتماعی اهمیت ویژه دارد، از این رو این نوشتار تنها توصیه ای به علاقمندان توسعه است نه جز این. با توجه به اینکه تاکنون بین اقتصاددانان و جامعه شناسان درباره تعریف واژه توسعه به معنای "Development" وحدت نظر حاصل نشده است، و علت نبود یگانگی در تعریف توسعه نیز ناشی از آن است که توسعه به معنای اعم کلام و به بیان دیگر پیشرفت اقتصادی اجتماعی و فرهنگی از عوامل بیشمار و گوناگونی مانند: سرمایه، فرهنگ، نیروی انسانی، منابع طبیعی، ثروت، بنگاه های اقتصادی و در نهایت موسسه ها و نهادهای اجتماعی و . . . متاثر است. اما از آنجا که بایستگی این عوامل در فرآیند توسعه یا پیشرفت از نظر اقتصاددان ها متفاوت است، تردید نیست که تعریف های ارائه شده از سوی آنان درباره واژه "توسعه" نیز متفاوت ارائه شده است. به عنوان نمونه برخی اقتصاددانان پیشرفت تکنولوژی را عامل توسعه دانسته، جامعه ای را توسعه یافته یا پیشرفته می دانند که از لحاظ تکنولوژی پیشرفته باشد، در حالی که برخی دیگر توسعه یا پیشرفتگی یک جامعه یا ملت را ناشی از دگرگونی و تحول روحی و اجتماعی جامعه یا ملت عنوان کرده اند. برخی اشخاص نیز آن را مترادف با رشد اقتصادی جامعه پنداشته اند.

از آنجا که رشد اقتصادی به گفته بسیار سنجیده "جان کیت گال برایت" اقتصاددان پراوازه آمریکائی، کانادایی، استاد سابق اقتصاد دانشگاه هاروارد، امری عمودی می باشد که به معنای رشد سرمایه گذاری تعریف شده است، درحالی که توسعه اقتصادی امری عمودی/افقی می باشد، به این معنا که رشد سرمایه گذاری مشارکت جامعه را طلب می کند، لذا راستینه یی که ساختار ویژه خود را طلب می کند و حصول آن در نظام اقتصادی متمرکز دستوری دولتی غیر مقدور است، بنابراین روشن است که بنا به اشاره هر اقدام و کوششی برای دستیابی به توسعه اقتصادی در نظام اقتصادی متمرکز دستوری دولتی جز اتلاف سرمایه و فرصت ها و به عبارت دیگر آب در هاون کوبیدن نخواهد بود .

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

بنابراین روشن است که نخستین گام برای دستیابی به توسعه اقتصادی، تغییر نظام اقتصادی متمرکز دستوری و جایگزین کردن آن با نظام اقتصاد آزاد بازار است که بایستی براساس برنامه یی سنجیده و منطبق با ویژگیهای اجتماعی، فرهنگی برقرار در جامعه از یک سو، زدودن ذهنیت شکل گرفته در نظام اقتصادی مخرب، فساد آفرین و فقر آور اقتصاد متمرکز دستوری دولتی، همراه با آگاه سازی کارگزاران اداره امور اقتصادی کشور از چگونگی ویژگی های اقتصاد آزاد بازار از سوی دیگر مورد اقدام قرار گیرد.

پایان سخن توصیه به علاقمندان امر توسعه به معنای اعم سخن، به ویژه توسعه اقتصادی به عنوان وظیفه یی ملی آن است که با توجه به آنچه پیش از این درباره ویژگی ساختاری مورد نیاز برای سرمایه گذاری و ورود به فرآیند توسعه اقتصادی مورد اشاره قرار گرفت، پیش از اقدام به جایگزین شدن نظام اقتصاد متمرکز دستوری دولتی برقرار با نظام اقتصاد آزاد بازار از هرگونه توصیه یی در این زمینه به کارگزاران اداره امور اقتصادی کشور خودداری نمایند، زیرا به جرات جز اتلاف سرمایه و زمان حاصلی در پی نخواهد داشت.

* * * * *

اخبار کوتاه اتاق های بازرگانی

اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان

اخبار کوتاه اتاق مشترک بازرگانی ایران و انگلیس

برگزاری جلسه های ماهانه هیات مدیره اتاق مشترک

در فروردین ماه سال جاری همانند سال های پیشین به علت تعطیلات نوروزی و در سفر بودن بیشتر اعضا بنابه تصمیم هیات مدیره در اسفند ماه گذشته جلسات برگزار نگردید و فعالیت اتاق در فروردین ماه سال جاری محدود به امور دبیرخانه یی گشت.

اخبار کوتاه اقتصادی ایران:

ادامه وضعیت «خطرناک» طوفان شن در جنوب و غرب ایران

تصاویری از شهرهای جنوب و غرب ایران که هوای آنها پوشیده از شن است از دوشنبه، ۲۵ فروردین ۱۴۰۴ در رسانه ها و شبکه های اجتماعی منتشر شده که نشان می دهد به دلیل غلظت گرد و غبار اجسام به سختی از فاصله کوتاهی قابل رویت هستند. خبرگزاری ایسنا، وضعیت «هوای ۱۹ شهر خوزستان را خطرناک» توصیف و میزان گرد و غبار موجود در هوای شهرهای اهواز و حمیدیه را ۶۷ برابر حد مجاز اعلام کرده است. رسانه های داخلی سر منشاء این گرد و غبار شدید را از غرب و کشورهای عراق و عربستان سعودی اعلام کرده اند. تصاویری از وضعیت هوا در این کشورها فراگیر شده که نشان می دهد غلظت گرد و غبار بسیار بالا است.

در اهواز به علت شدت آلودگی هوا و دید کم «هشت پرواز فرودگاه بین‌المللی این شهر لغو» شده است. همچنین فعالیت دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در کل یا برخی شهرهای استان‌های لرستان، همدان، کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، زنجان، خوزستان و چهارمحال و بختیاری به صورت غیرحضور در آمده است. به استثنای «مراکز خدماتی و درمانی، آتش‌نشانی و اورژانس»، در برخی از شهرها و یا کل مناطق این استان‌ها، فعالیت کارکنان ادارات نیز به صورت غیرحضور در آمده است. «طبق اعلام اداره هواشناسی ایران، «این وضعیت تا پنجشنبه، ۲۸ فروردین ادامه خواهد داشت.» کارشناسان از شهروندان خسته اند در منزل بمانند.

بازار طلای ایران و حرکت در مسیر مخالف

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی همزمان با افزایش سریع بهای جهانی طلا در روزهای اخیر، در بازار غیررسمی در ایران، طلا با کاهش قیمت مواجه بوده است. به عبارت دیگر، تحولات بازارهای طلا در خارج و داخل ایران در دو سوی متفاوت حرکت کرده‌اند. عدم اطمینان به چشم‌انداز شرایط اقتصادی جهان در پی تغییر سیاست تجاری دولت آمریکا عامل گرایش به طلا به عنوان گریزگاهی از ضعف بازارهای مالی به خصوص بازار سهام بوده است.

برعکس در ایران، شرایط سیاسی به خصوص احتمال کاهش فشار خارجی و امید به جلوگیری از وخامت بیشتر شرایط اقتصاد داخلی باعث خوش‌بینی سرمایه‌گذاران و افزایش شاخص بازار بورس و کاهش بهای طلا شده است.

در شرایط همواره دشوار و غالباً بحرانی اقتصاد ایران و کاهش سریع ارزش پول ملی طی دهه‌های اخیر، هر عنصری که توانسته برای فرار از پول ملی به کار رود به محل سرمایه‌گذاری تبدیل شده است. در این میان ارز خارجی و طلا، به خاطر سرعت و سهولت تبدیل آنها در راس فهرست «گریزگاه‌ها» از پول ایران اهمیت و کاربرد بیشتری داشته‌اند. تفاوت چشمگیر دیگر بین ایران و اقتصادهای بهنجار، نوع کسانی است که به سرمایه‌گذاری و بعضاً سفته‌بازی در بازار ارز و طلا مبادرت می‌کنند. در اکثر کشورهای جهان، خرید طلا و ارز برای سرمایه‌گذاری یا عملیات سفته‌بازی کامیاب منحصراً به نهادهای مالی و موسسات تخصصی است و ارتباط مردم عادی با این بازارها نیز عموماً منحصراً به دارا بودن سهام این موسسات است.

در ایران، ورود افراد عادی به عرصه خرید و فروش ارز و طلا از چهل و چند سال پیش به فرهنگ اقتصادی راه یافته است.

تا قبل از استقرار جمهوری اسلامی، معامله طلا توسط شهروندان عادی منحصراً به خرید زیورآلات به منظور استفاده شخصی یا در نهایت، سکه برای هدیه بود. البته گرایش سنتی به خرید و نگهداری زیورآلات طلا به عنوان پس‌انداز بلندمدت، و نه سودبری کوتاه‌مدت، نیز وجود داشت.

در مورد صاحبان دارایی‌های کلان نقدی هم، رشد سریع اقتصادی و امکانات فراوان سرمایه‌گذاری تولیدی پرسود، همراه با ثبات نرخ انواع ارز، باعث شده بود که گرایش به سرمایه‌گذاری در بازار به معدود سرمایه‌گذاران متخصص در این زمینه منحصراً شود.

توجه به طلا و ارز به عنوان محلی برای حفاظت از دارایی در برابر شرایط ناگوار اقتصادی کوتاه مدتی پس از انقلاب ۱۳۵۷ و افزایش ناگهانی نرخ ارز خارجی پس از دهه‌ها ثبات قیمت بروز کرد.

همزمان، بهای جهانی طلا هم از اوایل دهه ۱۹۸۰ روندی صعودی را آغاز کرد که همراه با افزایش نرخ ارز خارجی در ایران، طلا را به کالایی مناسب سودبری تبدیل کرد. خرید و فروش ارز خارجی نیز به تدریج به عنوان گریزگاهی از پول ملی رواج یافت، اما به خاطر سختگیری دولت در مورد معاملات آزاد ارز و دشواری دسترسی به معامله گران در شهرهای کوچکتر، مزیتی برای خرید طلا توسط شهروندان عادی ایجاد شده بود. در حال حاضر، اگر کاهش بهای ارز و طلا در بازار آزاد ایران استمرار داشته باشد، باید آن را به عنوان عاملی در کاهش سرعت افزایش نرخ تورم، مفید دانست. در عین حال حرکت متغیرهای اقتصادی ایران در جهت مخالف حرکت آنها در سطح جهانی هشدار دیگری در مورد انزوای طولانی مدت اقتصاد ایران و عوارض آن، از جمله دشواری بازگشت به شرایط بهنجار اقتصادی حتی در صورت رفع بحرانهای کنونی است.

هرمز، جزیره‌ای که خاکش را می‌دزدند

امیرعباس کله

به گزارش امیر عباس کلهر خبر نگار بی بی سی فارسی جزیره هرمز در جنوب ایران، به واسطه خاک رنگارنگ و منحصر به فردش، یکی از شگفتی‌های طبیعی خلیج فارس به شمار می‌رود. اما سال‌هاست که این گنجینه زمین‌شناسی بی سر و صدا در تجارتی پُر سود، به فروش می‌رسد؛ تجارتی که با وجود ممنوعیت قانونی، همچنان ادامه دارد و ابعاد تازه‌ای پیدا کرده است.

خاک هرمز به خاطر رنگ‌های متنوعش – از سرخ، زرد و نقره‌ای تا سفید، نارنجی و فیروزه‌ای – نه تنها یکی از جاذبه‌های طبیعی ایران به شمار می‌رود، بلکه در فرهنگ و معیشت مردم محلی نیز جایگاه دارد. از استفاده‌های خوراکی آن در غذاهای محلی مانند «سوراغ» گرفته تا کاربرد در هنر، نقاشی، و صنایع دستی.

اما این خاک ارزشمند، اکنون در فضای مجازی و وبسایت‌های خرید و فروش آنلاین داخلی در قالب کیسه‌های تزئینی، بسته‌های کوچک هنری، و حتی بشک‌های بزرگ برای مصارف صنعتی عرضه می‌شود. برخی از این آگهی‌ها همراه با شماره تلفن، کانال‌های تلگرامی یا صفحات اینستاگرامی برای سفارش هستند.

کارگران معادن خاک سرخ در جزیره، در شرایط دشوار کاری و در معرض آلودگی های تنفسی ناشی از ذرات معلق فعالیت می کنند. پژوهش های زیست محیطی نشان می دهد که این برداشت های غیراصولی، کیفیت هوا را کاهش داده و به اکوسیستم های محلی آسیب رسانده است.

در وبسایت های معتبر خرید و فروش آنلاین، خاک هرمز با قیمت هایی متنوع عرضه می شود

خاک هرمز در ویتترین مجازی:

کافی است عبارت «خاک هرمز» را در اینترنت جست و جو کنید تا با آگهی های متعددی روبه رو شوید: از کیسه های ۳۰ کیلوگرمی برای مصارف صنعتی تا بسته های کوچک تزئینی و حتی خاک نقره ای که به عنوان ماده ای لوکس تبلیغ می شود.

با وجود آنکه برداشت خاک از هرمز طبق قانون حفاظت از خاک از سال ۱۳۹۷ ممنوع شده، این تجارت همچنان به صورت غیرقانونی ادامه دارد.

در وبسایت های معتبر خرید و فروش آنلاین، خاک هرمز با قیمت هایی متنوع عرضه می شود؛ از کیلویی ۷۸ هزار تومان به بالا برای مصارف نقاشی و آجرسازی تا بشکه های چند میلیون تومانی برای خریدهای عمده و کیسه های ۳۰ کیلوگرمی.

برای مثال در گذشته قیمت یک بشکه خاک هرمز در بازار غیرقانونی به ۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان هم رسید.

در شبکه های اجتماعی، به ویژه اینستاگرام، خاک هرمز در قالب ساعت های شنی، سوغات، یا بسته های تزئینی عرضه می شود.

برخی فروشندگان، خاک جعلی را به جای خاک اصلی می فروشند، که نشان دهنده سودجویی گسترده در این بازار است. این تجارت حتی پای گردشگران را هم به میان کشیده؛ در نوروز ۱۴۰۴، گزارش هایی از برداشت خاک توسط مسافران منتشر شد که نگرانی فعالان محیط زیست را برانگیخت.

خاک قرمز کوه های هرمز، به دلیل وجود ترکیبات شیمیایی مانند اکسیدهای فلزی و ناخالصی های نمکی این رنگ را به خود گرفته است

چرا خاک هرمز رنگی است؟

خاک قرمز کوه های هرمز، به دلیل وجود ترکیبات شیمیایی مانند اکسیدهای فلزی و ناخالصی های نمکی این رنگ را به خود گرفته است. وقتی ترکیبات نمکی، غیر از سدیم کلرید باشند، می توانند رنگ های متفاوتی مانند صورتی، آبی، زرد و قرمز را تولید کنند. این ناخالصی ها باعث شده اند که خاک هرمز رنگ های متنوعی داشته باشد. همچنین خاک جزیره هرمز دارای ترکیبات آتشفشانی و غنی از اکسیدهای آهن است. تنوع رنگ ها شامل زرد، سفید، قرمز، قهوه ای، سبز، فیروزه ای، کرم، طلایی و نارنجی باعث شده است که هنرمندان به شدت به استفاده از این خاک تمایل داشته باشند. همچنین وجود مواد معدنی و کانی های قابل استخراج در این خاک آن را به یکی از محصولات با ارزش تبدیل کرده است.

تاریخچه ای از قاچاق و منازعه:

موضوع قاچاق خاک از هرمز سابقه ای نزدیک به دو دهه دارد. از سال ۱۳۸۳، شایعاتی درباره انتقال غیرقانونی خاک به کشورهای حاشیه خلیج فارس مطرح شد که ابتدا از سوی مقامات رد شد. اما در سال های بعد، مسئولانی

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

مانند پرویز فرشچی، معاون وقت سازمان محیط زیست، و معصومه ابتکار، رئیس وقت این سازمان، درباره خروج خاک از کشور هشدار دادند. طبق برخی گزارش ها، خریداران عمده خاک هرمز کشورهای عربی منطقه - به ویژه قطر و امارات - بوده اند. سخنگوی وقت کمیسیون کشاورزی مجلس در سال ۱۳۹۲ نیز از شواهد قاچاق خاک از بوشهر و هرمزگان سخن گفت. با وجود آنکه برداشت خاک طبق طرح جامع جزیره هرمز ممنوع اعلام شده، مجوزهایی از سوی نهادهایی مانند وزارت صنعت و معدن همچنان صادر می شود. این در حالی است که سازمان حفاظت محیط زیست، اعلام کرده در صدور این مجوزها نقشی نداشته است. بنیاد برکت، زیرمجموعه ستاد اجرایی فرمان امام، از سال ۱۳۸۶ فعالیت هایی در جنوب ایران آغاز کرده و کارخانه پودر خاک سرخ هرمز یکی از پروژه های فعال آن است.

حفاظت بین المللی از خاک جزایر:

تجربه کشورهای دیگر نشان می دهد که حفاظت از خاک جزایر موضوعی جدی در سیاست های محیط زیستی جهانی است. در ایتالیا، برداشت شن های رنگی از سواحل ساردینیا ممنوع است و برای آن جریمه هایی سنگین در نظر گرفته شده است. در استرالیا نیز طبق قانون حفاظت از تنوع زیستی، برداشت خاک از جزایر مرجانی غیرقانونی است. مالدیو، فیجی و یونان هم با تدوین قوانین سخت گیرانه و آموزش گردشگران، از منابع طبیعی شان محافظت می کنند. فعالان محیط زیست ایران هشدار داده اند که خاک جزیره هرمز، به ویژه خاک نقره ای، غیرقابل بازتولید است. ادامه روند برداشت غیرقانونی می تواند زیبایی های طبیعی و میراث فرهنگی این جزیره را برای همیشه از بین ببرد.

معاون بانک توسعه صادرات ایران خبر داد:

حمایت از صادرکنندگان برای رقابت پذیری در بازارهای جهانی افزایش می یابد

به گزارش خبرگزاری ایرنا، معاون بانک توسعه صادرات ایران از برنامه ریزی برای حمایت از صادرکنندگان بویژه صنایع کوچک و متوسط با هدف افزایش قدرت رقابت در بازارهای بین المللی خبر داد و گفت: به دنبال توسعه زیرساخت ها در ارایه تامین مالی زنجیره تولید برای حمایت بیشتر از سرمایه گذاری در بخش تولید هستیم.

هادی حیدری در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به نامگذاری امسال از سوی رهبر معظم انقلاب به نام «سرمایه گذاری برای تولید» افزود: اقتصاد ایران در دهه اخیر شرایط متلاطمی را به دلیل تورم و رکود همزمان داشته است، عمده این کاهش رشد به دلیل شوک های موجود در بخش واقعی و اسمی اقتصاد بوده که باعث کاهش سهم ارزش افزوده بخش ساخت و تولید از کل تولید ناخالص داخلی کشور شده است.

وی ادامه داد: سهم ارزش افزوده بخش تولید از تولید ناخالص داخلی کشور که در اواخر دهه ۸۰ رقمی در حدود ۱۹ درصد بود، به رقمی در حدود ۱۲ درصد در اواخر دهه ۹۰ رسیده

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

است؛ این در حالیست که گزارش‌های معتبر داخلی و بین‌المللی منتشر شده، نشان از ظرفیت‌های خالی بالقوه نیازمند افزایش موجودی سرمایه در اقتصاد ایران دارد. به عبارت دیگر مسیر سرمایه‌گذاری در تولید حداقل در دو دهه اخیر در نبود استراتژی‌های مشخص در لایه‌های متفاوت سیاست‌گذاری و عملیاتی عقیم مانده است.

برنامه ریزی برای ارتقای ظرفیت سرمایه‌گذاری کشور

حیدری درباره برنامه های بانک توسعه صادرات ایران به عنوان یک بانک تخصصی در حوزه صادرات برای سرمایه گذاری در تولید اظهار داشت: این بانک می تواند در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۴ به عنوان یکی از بازیگران اصلی ارتقای حکمرانی نظام تامین مالی نقش آفرینی کند چرا که در سراسر دنیا بانک‌های توسعه‌ای محرک اصلی برای رشد توسعه پایدار (SDN) و افزایش سرمایه‌گذاری شناخته می‌شوند.

این مدیر بانکی خاطر نشان کرد: در صورت توجه بیشتر از طرف سیاست‌گذاران، اگریم بانک ایران می تواند با توجه به ساختار این بانک؛ پیشران اصلی تامین مالی پایدار برای سرمایه‌گذاری پایدار در تولید متمرکز شود.

معاون بانک توسعه صادرات ایران به برنامه های این بانک در زمینه تحقق ظرفیت های سرمایه گذاری کشور اشاره کرد و افزود: این بانک امسال با هدف تحقق سرمایه گذاری در تولید، برنامه‌های اصلی خود را در محورهای متفاوتی پیگیری خواهد کرد، که مهمترین آن ارایه محصولات و خدمات بانکی در تامین مالی تجارت بین‌الملل (Trade Finance) به تولید کنندگانی است که نیاز به واردات کالا و یا تامین مالی صادرات دارند.

حیدری ادامه داد: اهمیت این موضوع در شرایط کنونی اقتصاد کشور وقتی برجسته‌تر می‌شود که بدانیم به خاطر شرایط موجود، تولیدکنندگان صادرات‌محور در کشور محدودیت دسترسی به بازارهای مالی جهانی را دارند.

حمایت از زنجیره تولید پیش زمینه حمایت از صادرات:

معاون بانک توسعه صادرات ایران همچنین با اشاره به اینکه حمایت این بانک در سال جاری از صادرکنندگان ادامه خواهد یافت، خاطر نشان کرد: طراحی و توسعه محصولات جامع بانکی برای حمایت از تولید و صادرکنندگان امسال نیز ادامه می یابد که در این طرح ارائه محصولات و تامین مالی قبل از حمل (Pre-shipment) و پس از حمل (Post-shipment) برای صادرکنندگان با تاکید بر صنایع کوچک و متوسط (SME) ها (به منظور افزایش قدرت رقابت‌پذیری بین‌المللی و افزایش تولید تاکید شده است و این رویه با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی و نیازسنجی مشتریان ادامه خواهد داشت.

حیدری با اشاره به زنجیره تولید در این بانک اظهار داشت: بانک توسعه صادرات ایران با توجه به تاکید سیاست‌گذاران پولی و مالی بدنبال توسعه زیرساخت‌های اصلی خود در ارائه تامین مالی زنجیره تولید (SCF) برای حمایت بیشتر از سرمایه گذاری در بخش تولید است. این ابزارها می توانند با توجه به کانالیزه کردن اعتبار نقش موثری در تحقق شعار سال ایفا نمایند.

دبیر ستاد توسعه اقتصاد زیست فناوری و سلامت معاونت علمی:

بهره مندی از هوش مصنوعی، هزینه های درمان را ۴۰ درصد کاهش می دهد

به گزارش خبرگزاری ایرنا، دبیرستاد توسعه اقتصاد زیست فناوری و سلامت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری یکی از برنامه های اصلی این ستاد در سال ۱۴۰۴ در حوزه سلامت را بهره مندی از هوش مصنوعی در ابعاد مختلف حوزه سلامت برای کاهش هزینه ۴۰ درصدی درمان اعلام کرد.

به گزارش خبرنگار گروه علمی ایرنا، مصطفی قانعی روز یکشنبه ۳۱ فروردین ماه در نشست خبری «اهداف و برنامه های ستاد توسعه اقتصاد زیست فناوری و سلامت در سال ۱۴۰۴» در محل معاونت علمی ریاست جمهوری با بیان اینکه، هزینه امروز کشور در حوزه سلامت بسیار بالاست، یکی از راهکارهای اصلی کاهش این هزینه و افزایش بهره وری را استفاده مناسب از تکنولوژی هوش مصنوعی عنوان کرد.

وی افزود: حرکت به سمت سلامت الکترونیک و توسعه هوش مصنوعی در حوزه سلامت به طورحتم حداقل ۴۰ درصد هزینه های درمان به خصوص بیماری های مزمن را کاهش و همین میزان سلامت را افزایش می دهد.

دبیرستاد توسعه اقتصاد زیست فناوری و سلامت معاونت علمی در عین حال ورود هوش مصنوعی به حوزه سلامت را نیازمند یک نقشه راه مناسب و برخورداری از نگاهی همه جانبه دانست.

قانعی همچنین یکی از اولویت های ستاد توسعه اقتصاد زیست فناوری و سلامت را حمایت از فناوران حوزه هوش مصنوعی برای ارائه نوآوری های مرتبط اعلام و تاکید کرد: باید به واسطه بنیاد علم ایران و صندوق حمایت از پژوهشگران بحث سلامت الکترونیک و کاربرد هوش مصنوعی را به عنوان اولویت های اصلی مطرح و بر همین اساس از فناوران فعال در این حوزه برای توسعه نوآوری ها به اشکال مختلف حمایت شود.

سهم ۱/۶ درصدی زیست فناوری در اقتصاد دانش بنیان

دبیر ستاد توسعه زیست فناوری و

اقتصاد سلامت در ادامه ضمن تشریح برنامه ستاد تحت عنوان زنجیره ارزش راهبردی حوزه

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

زیست فناوری اظهار داشت: آیین نامه مربوط به این موضوع و زنجیره های ارزشی که باید پیاپی تحقق پیدا کند تا مرجعیت علمی در حوزه زیست مهندسی توسط ایران کسب شود در دولت به تصویب رسیده است.

قانعی افزود: در قانون برنامه هفتم، سهم معاونت علمی از این رشد اقتصادی که باید تحقق پیدا کند هفت درصد است.

وی یادآور شد: از این میزان سهم مهندسی زیست حدود یک و شش دهم درصد است که برنامه، آیین نامه ها و هماهنگی های مربوط به این بخش به دنبال تاکیدات رهبر معظم انقلاب در مشخص شدن نحوه اجرا از همان ابتدای اجرایی شدن برنامه هفتم پیشرفت همراه با جزئیات تهیه شده است.

دبیر ستاد توسعه زیست فناوری و اقتصاد سلامت بیان داشت: در این حوزه زنجیره هایی که در حوزه علم و فناوری تهیه شده کمک خواهد کرد برنامه ها به منظور شکوفا شدن اقتصاد زیست فناوری قابلیت اجرایی داشته باشد و تمامی دستگاه های اجرایی ذی ربط نیز به شکل همگرایی روی این موضوع متمرکز شده و اعتبارات لازم را تخصیص دهند.

تعیین ماموریت هر دانشگاه و استاد برای تحقق مرجعیت علمی زیست فناوری

قانعی افزود: در اقدامی که هفته قبل صورت گرفت هماهنگی بین دستگاهی به منظور تحقق این نقشه در سطح استاد دانشگاه و دانشجویان طراحی شده و قرار است به زودی ابلاغ شود.

وی ادامه داد: بر همین اساس ماموریت و اعتبارات هر دانشگاهی برای تحقق زیست مهندسی به شکلی که ایران به مرجعیت علمی در پایان برنامه هفتم دست یابد در قالب یک سامانه ای با عنوان زیست مهندسی مشخص شده است و امور و پیشرفت ها هم به شکل دقیق نظارت خواهد شد.

دبیر ستاد زیست فناوری و اقتصاد سلامت افزود: این سامانه در دسترس همه دانشگاه ها خواهد بود و اعتبارات هم متناسب با طرح های پژوهشی که قرار است انجام شود مشخص می شود.

قانعی بیان داشت: برای این موضوع بنیاد علم ایران که مسئولیت پیشبرد امر تحقیقات را عهده دار است با ستاد زیست فناوری تفاهم کرده که آنچه که ما برای یک دانشگاه و یک استاد مشخص می کنیم بنیاد علم هم همان موضوع را از دانشگاه بپذیرد و بودجه پژوهش مورد نظر را تامین کند.

وی یادآور شد: قسمت اول این زنجیره به شکل گرنت پژوهشی و یک طرفه پرداخت می شود و انتهای زنجیره نیز تسهیلات داده می شود بنابراین از ابتدای زنجیره تا انتهای زنجیره همه جزئیات و متولی هر بخش مشخص شده است.

دبیر ستاد زیست فناوری و اقتصاد سلامت اضافه کرد: با هماهنگی که با معاونان وزارت بهداشت، علوم و جهاد کشاورزی مقرر شد که مسئولیت تحقق این برنامه توسط هر معاونتی بر اساس سامانه زیست مهندسی صورت گیرد.

درآمد ۱۵۰ میلیون دلاری با پالایشگاه مخمرها

قانعی همچنین با اشاره به وجود ظرفیت های

مناسب در کشور در بخش مخمرها و اینکه امروزه در دنیا حتی برای طعم ترشی ها از

مخمر استفاده می شود، از برنامه ریزی این ستاد به منظور راه اندازی پالایشگاه مخمر خبر داد.

دبیر ستاد توسعه زیست فناوری، سلامت و توسعه پزشکی افزود: با اجرای این طرح پیش بینی می شود که حداقل درآمد ۱۵۰ میلیون دلاری را شاهد باشیم.

کاهش واردات انسولین و پلاسما از ۳۰۰ میلیون دلار به ۳۰ میلیون دلار

وی همچنین یکی دیگر از برنامه های این ستاد در سال جاری را توسعه داروهای های تک نام برشمرد و با اشاره به آغاز تولید انسولین و پلاسما از سال های قبل افزود: با هماهنگی های سازمان برنامه و بودجه اعتبارات اجرای این طرح تامین شده است.

دبیر ستاد توسعه زیست فناوری، سلامت و توسعه پزشکی تصریح کرد: بر اساس این طرح تا پایان برنامه هفتم پیشرفت پیش بینی می شود میزان واردات ۳۰۰ میلیون دلاری به ۳۰ میلیون دلار کاهش یابد.

قانعی همچنین از برنامه ریزی برای راه اندازی ۲ پالایشگاه پلاسما و ۱۴ مرکز ژن درمانی خبر داد و افزود: با توسعه سرمایه گذاری در این بخش ۶۰۰ میلیون دلار صرفه جویی ارزی در حوزه مواد را شاهد خواهیم بود.

اخبار کوتاه اقتصادی جهان:

مجلس علیای روسیه معاهده ۲۰ ساله با ایران را تصویب کرد

شورای فدراسیون، مجلس علیای روسیه، معاهده راهبردی با ایران را تصویب کرد. معاهده جامع راهبردی بین دو کشور یک همکاری سیاسی، نظامی، اقتصادی، ۲۰ ساله است.

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور ایران و ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه معاهده جامع راهبردی بین دو کشور را در دی ۱۴۰۳ و سه روز پیش از مراسم تحلیف دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا امضا کرده بودند.

مجلس سفلاي روسیه در ۱۹ فروردین، معاهده جامع راهبردی همکاری سیاسی، نظامی و اقتصادی با ایران را تصویب کرده بود.

ساختار سیاسی روسیه مانند بسیاری از دو مجلس تشکیل شده است: دوما (مجلس سفلی) و شورای فدراسیون (مجلس علیا). مجلس دوما که با رای مردم انتخاب می شود با ۴۵۰ نماینده، نقش اصلی را در قانون گذاری دارد. شورای فدراسیون اما نمایندگان مناطق و جمهوری های روسیه را در بر می گیرد و وظیفه اش تأیید نهایی قوانین مرتبط با مسائل امنیتی و روابط خارجی است.

اکنون در حالی که روسیه مراحل حقوقی مرتبط با تصویب این معاهده را به طور کامل به انجام رسانده است، دولت ایران هنوز این توافق را برای تصویب به مجلس ایران نفرستاده است.

مذاکرات ایران و آمریکا در عمان؛ هشدار مشاور رهبر جمهوری اسلامی به «قطع همکاری هسته ای» در صورت حمله نظامی

در آستانه دور اول مذاکرات ایران و ایالات متحده آمریکا در عمان، علی شمخانی مشاور سیاسی رهبر جمهوری اسلامی هشدار داده است که در صورت حمله نظامی، ایران ممکن است اقداماتی بازدارنده مانند «اخراج بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی و قطع همکاری با آن» و همچنین «انتقال مواد غنی شده به مکان های امن و نامشخص» را در دستور کار قرار دهد.

اعلام موضع آقای شمخانی در شبکه اجتماعی ایکس پس از آن صورت می گیرد که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا بار دیگر گفت در صورت شکست در مذاکرات با تهران، «حمله نظامی» یکی از گزینه ها خواهد بود.

پیت هگست، وزیر دفاع آمریکا نیز روز گذشته در خصوص تحرکات بمب افکن های استراتژیک بی-۲ ایالات متحده در نزدیکی ایران و پیام آن به تهران گفت: «تصمیم گیری در این باره با خودشان است... این بمب افکن ها ایزاری عالی هستند و برای همه حامل پیام هستند». او در عین حال ابراز امیدواری کرد گفت وگوهای هسته ای میان ایران و آمریکا به دستیابی به یک راه حل صلح آمیز منجر شود. همچنین در روزهای اخیر گمانه زنی ها درباره احتمال طرح خواسته های جدید از سوی آمریکا در مذاکرات بالا گرفته است.

صبح امروز محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران درخواست های احتمالی آمریکا برای توقف کامل غنی سازی و جمع آوری سانتریفیوژها را «شوخی» خواند و تأکید کرد که «جمهوری اسلامی از برنامه هسته ای خود عقب نشینی نخواهد کرد».

برگزاری دومین جلسه مذاکره ایران و آمریکا؛ عمان می‌گوید مذاکرات «شتاب» گرفته و می‌توان انتظار رویدادی غیرمنتظره را کشید

توضیح تصویر، از سمت راست: استیو ویتکاف، سرپرست هیئت آمریکایی، بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان و میانجی مذاکرات و عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران و سرپرست هیئت ایرانی

با پایان دومین جلسه مذاکره ایران و آمریکا، دولت عمان، میانجی این گفتگوها اعلام کرد که آمریکا و ایران موافقت کردند وارد مرحله بعدی شوند و مذاکرات «در سطح کارشناسی» در چند روز آینده در مسقط ادامه خواهد داشت.
وزیر خارجه عمان که میانجی این گفتگوها است می‌گوید مذاکرات «شتاب» گرفته است. وزیر خارجه ایران هم فضای گفتگوها را سازنده خوانده و گفته مذاکرات «رو به جلو» است.

شامگاه پس از مذاکرات عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران در شبکه اجتماعی ایکس به انگلیسی نوشت که در جلسه دوم مذاکرات به تیم آمریکایی توضیح داده که برای بسیاری در ایران «برجام دیگر به اندازه کافی خوب نیست و آنچه از برجام باقی مانده درس‌های فراگرفته شده است. من هم با این نظر موافقم.»
 او در جمع‌بندی مذاکره امروز نوشت: «در حال حاضر، خوش بینی ممکن است موجه باشد، اما فقط با احتیاط زیاد.»

وزارت خارجه پادشاهی عمان در بیانیه‌ای اعلام کرده است که «عباس عراقچی و استیو ویتکاف موافقت کرده‌اند که وارد مرحله بعدی مذاکرات شوند؛ مذاکراتی که با هدف دستیابی به توافقی عادلانه، پایدار و الزام‌آور انجام می‌شود؛ توافقی که اطمینان خواهد داد ایران کاملاً عاری از سلاح‌های هسته‌ای باقی بماند و تحریم‌ها لغو شود، در حالی که توانایی توسعه انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز خود را حفظ کند.»

بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان با بازنشر این بیانیه در شبکه ایکس از آقای ویتکاف و عراقچی برای رویکرد مثبت آنها در مذاکرات قدردانی کرد و نوشت: «مذاکرات شتاب گرفته است و حتی می توان انتظار رویدادی غیرمنتظره را کشید.»

در آستانه دومین جلسه مذاکره ایران و آمریکا، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا و کی پر استارمر، نخست وزیر بریتانیا درباره آخرین تحولات ایران تلفنی گفتگو کردند.

توضیح تصویر، مارکو رویو، وزیر خارجه آمریکا در کنار جی دی ونس، معاون دونالد ترامپ

دفتر نخست وزیر بریتانیا اعلام کرد که رهبران دو دولت بریتانیا و آمریکا عصر جمعه ۲۹ فروردین به وقت لندن در تماس تلفنی درباره آخرین وضعیت ایران، اوکراین و اقدامات اخیر علیه حوثی ها در یمن گفتگو کردند.
 قرار است دومین جلسه مذاکره میان ایران و آمریکا، روز شنبه ۳۰ فروردین ماه در شهر رم ایتالیا برگزار شود.
 عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران، در این باره محل مذاکرات تاکید کرد که «رم میزبان مذاکرات نیست، بلکه محل مذاکرات است؛ عمان میزبان مذاکرات است.»
 طی روزهای گذشته رفت و آمدهای دیپلماتیک زیادی در جریان بود. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی و همچنین وزیر دفاع عربستان سعودی به تهران سفر کردند. همزمان وزیر خارجه ایران به مسکو رفت .

برای آمریکا رقابت با آسیا در زمینه تراشه و ریزتراشه دشوار است

موضوع مذاکره با ایران و برنامه هسته ای این کشور حتی به نشست صلح در اوکراین که در پاریس برگزار شد، کشیده شد.
 استیو ویتکاف، نماینده آمریکا در مذاکرات با ایران و وزیر خارجه آمریکا برای شرکت در نشست صلح اوکراین به پاریس سفر کردند. مارکو رویو، وزیر خارجه آمریکا می گوید کشورهای اروپایی باید در این باره که آیا تحریم ها را دوباره علیه ایران فعال کنند، تصمیم گیری کنند، زیرا که تهران به تعهدات خود در چارچوب توافق هسته ای «پایبند نیست.»

به گزارش خبرگزاری فرانسه آقای روبیو هنگام ترک پاریس پس از گفت وگو با همتایان اروپایی خود گفت: «آن‌ها باید به زودی در مورد مکانیسم بازگشت فوری تحریم‌ها تصمیم بگیرند، چون ایران به وضوح از توافق فعلی تخطی کرده است.»

مقامات آمریکا در چند روز گذشته اظهارات متفاوتی را درباره برنامه هسته‌ای ایران بیان کرده‌اند. در همین رابطه عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران که در دور اول مذاکرات با آمریکا، ریاست هیئت ایرانی را برعهده داشت گفته است که از سمت آمریکا «پیام‌های متناقض و متضادی» می‌شنویم. او گفت: «این که منظور چه هست و چه اهدافی را در برمی‌گیرد مربوط به خودشان است از نظر ما آن چه پشت میز مذاکره بیان می‌شود ملاک نظر و تعیین کننده است.»

همزمان رئیس‌جمهور ایالات متحده گفته است که او «عجله‌ای برای حمله به ایران ندارد» و افزوده است که «خواهان مذاکره» با ایران است.

هفته گذشته، ایالات متحده و ایران مذاکراتی در مورد برنامه هسته‌ای تهران در عمان برگزار کردند؛ مذاکراتی که بدون حضور کشورهای اروپایی انجام شد.

مذاکره ایران و آمریکا؛ امامان جمعه چه گفتند؟

صفحه اول روزنامه‌های ایران پس از اولین جلسه مذاکرات در عمان

در آستانه جلسه دوم مذاکرات بین ایران و آمریکا و تنش‌های سیاسی بین دو کشور از جمله وضع تحریم‌های جدید علیه صادرات نفت ایران یا تاکید کاخ سفید بر تعلیق کامل برنامه هسته‌ای و غنی‌سازی ایران برخی امامان جمعه در خطبه‌های نماز امروز (۲۹ فروردین) درباره مذاکرات بین این دو کشور صحبت کردند.

جلسه دوم مذاکرات بین ایران و آمریکا فردا در رم، پایتخت ایتالیا بین عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران و استیو ویتکاف نماینده آمریکا برگزار خواهد شد.

به نظر می‌رسد با آغاز مذاکرات بین دو کشور امامان جمعه نیز تا حدی از مواضع خود نسبت به نشستن پشت میز مذاکره با آمریکا فاصله گرفته و در تبعیت از رهبری، تیم مذاکره‌کننده را به هشیاری و دقت توصیه کرده‌اند.

مظفری، امام جمعه قزوین: همه برای خنثی کردن تحریمها مداخله کنند

حسین مظفری، امام جمعه قزوین اما با لحنی متفاوت به مذاکرات ایران و آمریکا پرداخته و گفت: «همه باید مداخله کنند و برای خنثی کردن تحریمها گام بردارند.»
آقای مظفری با اشاره به سفر استاندار قزوین به عراق در چند روز اخیر گفت: «رهبری معتقدند که گسترش روابط تجاری با کشورهای همسایه چون روسیه، هند و چین بسیار مهم است.»

احمد خاتمی: قرآن می‌فرماید اینها را خودی ندانید

احمد خاتمی، امام جمعه موقت تهران

احمد خاتمی، امام جمعه موقت تهران در خطبه‌های نماز جمعه در مورد مذاکره با آمریکا صحبت کرد. او با تکرار حرف آیت‌الله خامنه‌ای درباره خوشبین نبودن به طرف مذاکره گفت: «بدبینی ما ریشه قرآنی دارد، قرآن می‌فرماید اینها را خودی ندانید هرکاری از دستشان برآید علیه شما انجام می‌دهند.» او با اشاره به اینکه آمریکا به تعلیق برنامه هسته‌ای و

غنی سازی ایران تاکید کرده، این مذاکرات را «آزمایش مجددی» برای صلح طلبی آمریکا دانست. آقای خاتمی افزود: «باید به دو نکته توجه کرد. نکته اول اینکه به غیر خدا دل نبندیم و نکته دوم اینکه امیدمان فقط به خدا باشد.»

او همچنین با «تحمیل پذیر و تسلیم پذیر نبودن» ایران، آمریکا را متقابلاً به اقدام نظامی تهدید کرد. امام جمعه تهران در سخنان خود همچنین سه خط قرمز برای مذاکرات ترسیم کرد؛ «نخست اینکه موضوع غنی سازی قابل مذاکره نیست، دوم اینکه موضوعات دفاعی و موشکی جایی در مذاکره ندارد و سوم اینکه حضور منطقه ای ما نیز قابل مذاکره نیست.»

حسینی همدانی، امام جمعه کرج: نباید اشتباه برجام تکرار شود

محمدمهدی حسینی همدانی، امام جمعه موقت کرج نیز در خطبه های امروز خود درباره مذاکرات گفت: «نبايد اشتباه برجام تکرار شود. گفت وگوها ممکن است به نتیجه برسد یا نرسد. تیم مذاکره کننده با هوشیاری با عنصری که قابل اعتماد نیست از ده ها موضوع مورد مناقشه فقط درباره هسته ای گفت وگو می کند. فرض کنید به نتیجه رسیدند و آمریکا دست از لجاجت برداشت و توافق واقعی صورت گرفت. آیا ما باید دست از کار بکشیم؟»

حسینی بوشهری، امام جمعه قم: ایران تغییر محل مذاکره را به شرط میانجی گری عمان پذیرفت

هاشم حسینی بوشهری، امام جمعه موقت قم

هاشم حسینی بوشهری، امام جمعه موقت قم نیز هنگام صحبت درباره مذاکرات فردا (۳۰ فروردین) گفت: «ترامپ مذاکره را نوعی بازی می‌داند و معتقد است باید همواره آماده ترک میز مذاکره بود و با بهره‌گیری حداکثری از ابزار رسانه‌ای، امتیازگیری کرد.»
 آقای بوشهری همچنین گفت که کشور میزبان مذاکرات از طرف ایران تعیین شده بود و تغییر مکان مذاکرات به شرط «میانجی‌گری عمان» مورد پذیرش قرار گرفته است.

علم‌الهدی امام جمعه مشهد: بین ما و آمریکا، چیزی جز مسئله دشمنی وجود ندارد

احمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد

احمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد نیز پس از سخنرانی به مناسبت روز ارتش درباره مذاکرات ایران و آمریکا گفت: «نکته مسلم این است که بین ما و آمریکا، چیزی جز مسئله دشمنی وجود ندارد و این به عقبه ۷۰ ساله دشمنی آمریکا با ایران برمی‌گردد.»

امام جمعه کرج: نباید اشتباه برجام تکرار شود/ عده‌ای زلف اقتصاد را به رابطه با بیگانگان گره می‌زنند/ می‌خواهند مردم را به این باور برسانند که بدون مذاکره هیچ چیز درست نمی‌شود/ در دولت شهید رئیسی هم رشد اقتصادی و هم فروش نفت داشتیم

به گزارش جماران؛ به نقل از ایسنا، امام جمعه کرج با بیان اینکه نباید اشتباه برجام تکرار شود؛ گفت: گاهی عده‌ای زلف اقتصاد را به رابطه با بیگانگان گره می‌زنند و دائماً القا

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

می کنند که مشکلات فقط در تعامل با دشمنان حل می شود. تلاش می کنند با جنگ روانی و بالا و پایین بردن ارز و دلار و طلا، مردم را به این باور برسانند که بدون مذاکره هیچ چیز درست نمی شود. مواظب باشید در دام شیطان و اذتاب پلید داخلی نیافتید. بصیر باشید و صبری کنید.

آیت الله سید محمد مهدی حسینی همدانی در خطبه های نماز جمعه ۲۹ فروردین ماه کرج گفت: ۲۵ شوال مصادف با سالگشت شهادت امام صادق (ع) است.

ایشان ساختار فرهنگی جامعه شیعه را در شئون مختلف مهندسی کردند. مسائل فرهنگی یکی از مهمترین مسائل جامعه و دین و اعتقادات هم در شکل گیری و تداوم آن اثرگذار است. دشمنان هم در این نقطه کمین کرده اند تا با ایجاد ولنگاری و تغییر ذائقه، جامعه را به انحطاط بکشانند. ائمه مهمترین نقش را در شکل گیری اسلام ناب در قالب مکتب تشیع ارائه کردند.

گزارش ویژه:

اشاره:

گزارش ویژه این شماره خبرنامه بنابه نظر تحریریه خبرنامه به گزارشی اختصاص یافته که بی بی سی فارسی در خصوص جنبه هائی از سرمایه گذاری در طلا اشاره شده است و به طور قطع پژوهشگران را به کار خواهد آمد.

تحریریه

آیا سرمایه گذاری در طلا در شرایط بحرانی عاقلانه است و چرا بازار طلای ایران در مسیر مخالف حرکت می کند؟

فیلیپ فلیرز، مورخ اقتصادی دانشگاه بلفاست، می گوید: «دولت ها، سرمایه گذاران فردی یا سرمایه گذاران خرد.»

او می افزاید: «مردم گروهی از بازار سهام خارج می شوند و به طرف طلا می روند. و این واقعا قیمت را بالا می برد.»

طلا به طور سنتی فلزی است که در بازار مالی ناپایدار جهانی وجود دارد. در سال ۲۰۲۰، همه گیری کووید-۱۹ باعث رکود اقتصادی شد و طلا هم ناگهان گران شد. با این حال، عدم اطمینان در بازارهای مالی ممکن است به طلا هم ضربه بزند. در ژانویه ۲۰۲۰، با شیوع کووید-۱۹، قیمت طلا افزایش یافت، اما در ماه مارس همان سال روند کاهشی آن شروع شد.

آقای فلیرز می گوید: «اینکه طلا نوعی سرمایه گذاری ایمن است به این معنی نیست که ریسک ندارد.»

اما طلا را هنوز به عنوان کالای مناسب سرمایه گذاری می شناسند، متاعی که در ناپایداری اقتصادی می توان به آن رو آورد. نه فقط به دلیل ارزش ذاتی اش، بلکه به این دلیل که در طول تاریخ و فرهنگ ملل مختلف این فلز ارزشمند به سهولت قابل دادوستد بوده است. البته ارزش اجناس و زیورات طلا ی افراد چندان تحت تأثیر نوسان بازارهای مالی جهانی قرار نمی گیرد.

اما عملکرد بازیگران بزرگ مالی بر سرمایه گذاری بزرگتر مردم در طلا تاثیر می گذارد.

خبرنامه شماره ۱۵۷ ویژه اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴
فهرست مطالب: سخن ماه، اخبار کوتاه اتاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان و گزارش ویژه

آقای فلیرز با اشاره به افزایش اخیر قیمت طلا می گوید: «دلیل اصلی این است که بانک های مرکزی بسیاری از کشورها به خرید طلا روی آورده اند.»
بانک های مرکزی برای تقویت ذخایرشان معمولا طلا را عمده و به دفعات می خرند و به این ترتیب، سرمایه گذاری خود در بازارهای مالی را کاهش می دهند.»
به دلیل تاثیر این گونه عوامل بر بازار و بهای طلا، سرمایه گذاری در این فلز گاهی مخاطره آمیز است.

فیلیپ فلیرز می گوید: «هنوز هم گمانه زنی در مورد گران شدن طلا استراتژی مالی خطرناک است، زیرا به محض اینکه بازارهای مالی آرام شوند و دولت ها مسیر خود را تعیین کنند، مردم از طلا دور می شوند.»

او خرید طلا به امید سوددهی سریع را برای افراد چندان قابل توصیه نمی داند و می افزاید: «آنچه که من می گویم این است که اقداماتی مانند سرمایه گذاری در خرید طلا، معمولا برای

معمولا بهای طلا در واکنش به چشم انداز بی ثباتی اقتصادی افزایش می یابد.
به عنوان مثال، هنگام سقوط بازارهای مالی، ممکن است ناگهان پدیده «هجوم به طلا» بروز کند و تعداد زیادی از افراد به سوی خرید طلا تمایل یابند که نتیجه آن، افزایش تقاضا و بهای این فلز است.

اما خریداران طلا چه کسانی هستند؟

به دگزارش بی بی سی فارسی همزمان با افزایش سریع بهای جهانی طلا در روزهای اخیر، در بازار غیررسمی در ایران، طلا با کاهش قیمت مواجه بوده است. به عبارت دیگر، تحولات بازارهای طلا در خارج و داخل ایران در دو سوی متفاوت حرکت کرده اند.

عدم اطمینان به چشم انداز شرایط اقتصادی جهان در پی تغییر سیاست تجاری دولت آمریکا عامل گرایش به طلا به عنوان گریزگاهی از ضعف بازارهای مالی به خصوص بازار سهام بوده است.

برعکس در ایران، شرایط سیاسی به خصوص احتمال کاهش فشار خارجی و امید به جلوگیری از وخامت بیشتر شرایط اقتصاد داخلی باعث خوشبینی سرمایه گذاران و افزایش شاخص بازار بورس و کاهش بهای طلا شده است.

در شرایط همواره دشوار و غالبا بحرانی اقتصاد ایران و کاهش سریع ارزش پول ملی طی دهه های اخیر، هر عنصری که توانسته برای فرار از پول ملی به کار رود به محل سرمایه گذاری تبدیل شده است. در این میان ارز خارجی و طلا، به خاطر سرعت و سهولت تبدیل آنها در راس فهرست «گریزگاه ها» از پول ایران اهمیت و کاربرد بیشتری داشته اند.

تفاوت چشمگیر دیگر بین ایران و اقتصادهای بهنجار، نوع کسانی است که به سرمایه گذاری و بعضا سفته بازی در بازار ارز و طلا مبادرت می کنند. در اکثر کشورهای جهان، خرید طلا و ارز برای سرمایه گذاری یا عملیات سفته بازی کمابیش منحصر به نهادهای مالی و موسسات تخصصی است و ارتباط مردم عادی با این بازارها نیز عموما منحصر به دارا بودن سهام این موسسات است.

در ایران، ورود افراد عادی به عرصه خرید و فروش ارز و طلا از چهل و چند سال پیش به فرهنگ اقتصادی راه یافته است.

تا قبل از استقرار جمهوری اسلامی، معامله طلا توسط شهروندان عادی منحصر به خرید زیورات به منظور استفاده شخصی یا در نهایت، سکه برای هدیه بود. البته گرایش سنتی به خرید و نگهداری زیورات طلا به عنوان پس انداز بلندمدت، و نه سودبری کوتاه مدت، نیز وجود داشت.

در مورد صاحبان دارایی های کلان نقدی هم، رشد سریع اقتصادی و امکانات فراوان سرمایه گذاری تولیدی پرسود، همراه با ثبات نرخ ارز خارجی، باعث شده بود که گرایش به سرمایه گذاری در بازار به معدود سرمایه گذاران متخصص در این زمینه منحصر شود. توجه به طلا و ارز به عنوان محلی برای حفاظت از دارایی در برابر شرایط ناگوار اقتصادی کوتاه مدتی پس از انقلاب ۱۳۵۷ و افزایش ناگهانی نرخ ارز خارجی پس از دهه ها ثبات قیمت بروز کرد.

همزمان، بهای جهانی طلا هم از اوایل دهه ۱۹۸۰ روندی صعودی را آغاز کرد که همراه با افزایش نرخ ارز خارجی در ایران، طلا را به کالایی مناسب سودبری تبدیل کرد. خرید و فروش ارز خارجی نیز به تدریج به عنوان گریزگاهی از پول ملی رواج یافت، اما به خاطر سختگیری دولت در مورد معاملات آزاد ارز و دشواری دسترسی به معامله گران در شهرهای کوچکتر، مزیتی برای خرید طلا توسط شهروندان عادی ایجاد شده بود. در حال حاضر، اگر کاهش بهای ارز و طلا در بازار آزاد ایران استمرار داشته باشد، باید آن را به عنوان عاملی در کاهش سرعت افزایش نرخ تورم، مفید دانست. در عین حال حرکت متغیرهای اقتصادی ایران در جهت مخالف حرکت آنها در سطح جهانی هشدار دیگری در مورد انزوای طولانی مدت اقتصاد ایران و عوارض آن، از جمله دشواری بازگشت به شرایط

به هنجار اقتصادی حتی در صورت رفع بحران های کنونی است. قیمت جهانی طلا در ماه های اخیر در حال افزایش بوده و در روزهای اخیر به بالاترین میزان خود رسید و دلایل آن بوده که سرمایه گذاران به دلیل عدم اطمینان بازارهای سهام، به دنبال سرمایه گذاری مطمئن تر هستند. هنگام بروز مشکلات یا بی ثباتی مالی، به طور سنتی طلا یک دارایی قابل اعتماد و ملموس تلقی شده است.

اما آیا طلا واقعا سرمایه گذاری امنی برای پناهنده بردن از عدم اطمینان مالی است؟ در روزهای اخیر، واکنش به نگرانی در مورد پیآمدهای سیاست تعرفه ای دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، که یکی از بزرگترین تغییرات در سیاست تجارت جهانی در یک قرن اخیر تلقی می شود، قیمت جهانی طلا به رکورد بالای ۳۱۶۷ دلار رسید. امسال بهای طلا به خاطر نگرانی از تعرفه و جنگ تجاری به رکورد جدیدی دست یافته است. فیلیپ فلیرز، مورخ اقتصادی در دانشگاه بلفاست، می گوید: «دولت ها، سرمایه گذاران فردی یا سرمایه گذاران خرد.»

او می افزاید: «مردم گروهی از بازار سهام خارج می شوند و به طرف طلا می روند. و این واقعا قیمت را بالا می برد.»

طلا به طور سنتی فلزی است که در بازار مالی ناپایدار جهانی وجود دارد. در سال ۲۰۲۰، همه گیری کووید-۱۹ باعث رکود اقتصادی شد و طلا هم ناگهان گران شد. با این حال، عدم اطمینان در بازارهای مالی ممکن است به طلا هم ضربه بزند. در ژانویه ۲۰۲۰، با شیوع کووید-۱۹، قیمت طلا افزایش یافت، اما در ماه مارس همان سال روند کاهشی آن شروع شد.

آقای فلیرز می گوید: «اینکه طلا نوعی سرمایه گذاری ایمن است به این معنی نیست که ریسک ندارد.»

اما طلا را هنوز به عنوان کالای مناسب سرمایه گذاری می شناسند، متاعی که در ناپایداری اقتصادی می توان به آن رو آورد. نه فقط به دلیل ارزش ذاتی اش، بلکه به این دلیل که در طول تاریخ و فرهنگ ملل مختلف این فلز ارزشمند به سهولت قابل دادوستد بوده است.